

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра економіки та фінансів

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки,
управління та інформаційних
технологій

Юлія НЕГОВСЬКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

ФІНАНСИ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(назва освітньо-професійної програми)

тип дисципліни вибіркова

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

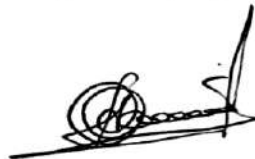
Петро ОВЧАР

(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою економіки та фінансів
протокол № 1
від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Петро ОВЧАР

(прізвище, ініціали)

Укладач: Бігдаш Володимир Дмитрович, старший викладач.

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: вивчення дисципліни «Фінанси страхових організацій» забезпечує формування вмінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою, поглиблює та конкретизує набуті здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти базові знання з таких дисциплін як «Банківський менеджмент», «Податковий менеджмент», «Страховий менеджмент», «Системне управління та інформаційні технології прийняття рішень», «Фінансовий менеджмент» та інші, а також набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Фінанси страхових організацій» є фінансові відносини, що виникають у процесі формування, розподілу та використання фінансових ресурсів страхових компаній, а також механізми управління фінансовою стійкістю, платоспроможністю та прибутковістю страховиків. Особлива увага приділяється аналізу структури доходів і витрат, порядку формування страхових резервів, принципам інвестування коштів страховиків, розподілу прибутку, а також оцінці фінансового стану страхових компаній у сучасних умовах розвитку страхового ринку України.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **120 годин (4 кредити ECTS)**.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни: є формування системних знань про сутність, структуру та механізми функціонування фінансів страховиків, їх роль у забезпеченні фінансової стійкості страхових компаній і розвитку страхового ринку. Дисципліна спрямована на розкриття економічної природи та особливостей організації фінансів страховика, структури і джерел формування фінансових ресурсів страхових компаній, механізмів надходження та використання грошових потоків. Значна увага приділяється вивченню сутності, складу та порядку формування страхових резервів, принципам їх розміщення, оцінці ефективності управління фінансовими активами страховика. У процесі вивчення курсу студенти набувають знань щодо формування доходів, витрат і прибутку страхової організації, особливостей їх розподілу та оподаткування, а також засад тарифних розрахунків і оцінювання фінансового стану страховика. Вивчення дисципліни формує у студентів здатність аналізувати фінансові результати діяльності страхових компаній, приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо оптимізації структури фінансових ресурсів, забезпечення платоспроможності, рентабельності та конкурентоспроможності страховика в умовах ринкової економіки.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Фінанси страхових організацій» є оволодіння і засвоєння теоретичних основ щодо сутності та структури фінансової системи страховика, принципів її формування та функціонування, знання про джерела фінансових ресурсів страхових компаній, механізми їх залучення та ефективного використання, методіку формування страхових резервів і порядок їх розміщення відповідно до законодавчих вимог, аналізування фінансових показників діяльності страховика, оцінювати його ліквідність, платоспроможність, рентабельність та фінансову стійкість. Особливості оподаткування страховиків та формуванням їх тарифної політики, управління фінансовими потоками страхової компанії, аналізу доходів, витрат і результатів фінансової діяльності.

Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «*Фінанси страхових організацій*» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК)

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

- Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання (мікрорівень) та стану фінансових систем на макрорівні.
- Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення та застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- Здатність використовувати науковий, аналітичний і методичний інструментарій та оцінювати їх дієвість для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- Здатність до пошуку, критичного осмислення, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань функціонування сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують до фахівців і нефахівців.

Програмні результати навчання (ПРН)

- Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.
- Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, а також дотичних до неї міждисциплінарних напрямів.
- Відшукувати, критично осмислювати та обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- Застосовувати поглиблені знання, науковий, аналітичний і методичний інструментарій, в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для обґрунтування та прийняття управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.
- Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	у тому числі						у тому числі					
	усього	л	сем.	пз	лаб.	с. р	усього	л	сем.	пз	лаб.	с. р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1.												
Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів страховика.	10	2	2			6	12	1	1			10
Тема 2. Фінансові ресурси страхових компаній.	12	2	2			8	11		1			10
Тема 3. Грошові надходження страховиків.	12	2	2			8	11		1			10
Тема 4. Страхові резерви, їх сутність, склад та порядок формування.	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 5. Розміщення страхових резервів.	12	2	2			8	12	1	1			10
Разом за змістовим модулем 1	58	10	10	0	0	38	58	3	5	0	0	50
Змістовий модуль 2.												
Тема 6. Доходи та витрати страховика.	12	2	2			8	11		1			10
Тема 7. Прибуток страховика, його формування та розподіл.	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 8. Оподаткування страховиків.	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 9. Основи тарифних розрахунків.	12	2	2			8	14	1	1			12
Тема 10. Оцінка фінансового стану страховика.	14	2	4			8	13		1			12
Разом за змістовим модулем 2	62	10	12	0	0	40	62	3	5	0	0	54
<i>Усього годин</i>	120	20	22	0	0	78	120	6	10	0	0	104

4. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1.

Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів страховика.

Фінанси страховика – це система формування, розподілу та використання грошових ресурсів страхової компанії. Їх особливістю є наявність страхових резервів і довгострокових зобов'язань перед клієнтами. Визначаються джерела надходжень, принципи фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності страховика. Розглядаються особливості управління активами і пасивами страхової компанії. Аналізується взаємозв'язок фінансів страховика з фінансовим ринком, банківським сектором і державним регулюванням.

Тема 2. Фінансові ресурси страхових компаній.

До фінансових ресурсів страховика належать статутний капітал, страхові резерви, нерозподілений прибуток, додаткові фонди. Вивчається структура джерел формування фінансових ресурсів — власних і залучених. Розглядається роль перестрахування, інвестиційної діяльності та кредитів у забезпеченні фінансової стійкості. Аналізуються принципи ефективного управління фінансовими ресурсами страховика. Визначається їх значення для забезпечення виконання страхових зобов'язань.

Тема 3. Грошові надходження страховиків.

Основними надходженнями є страхові премії, доходи від інвестиційної діяльності, перестраховальні платежі, комісійні доходи. Вивчається механізм формування страхових премій і порядок їх розподілу між видами страхування. Розглядаються фактори, що впливають на динаміку надходжень (тарифна політика, структура портфеля, макроекономічна ситуація). Досліджуються джерела стабільного грошового потоку страховика. Аналізується зв'язок між грошовими надходженнями та фінансовими результатами компанії.

Тема 4. Страхові резерви, їх сутність, склад та порядок формування.

Страхові резерви — це цільові фонди для покриття майбутніх страхових виплат і забезпечення стабільності компанії. Визначається склад резервів: технічні, математичні, резерв незароблених премій, резерв заявлених, але не врегульованих збитків. Розглядаються методи розрахунку резервів згідно з нормативами Нацбанку України. Аналізується роль страхових резервів у забезпеченні фінансової стійкості. Досліджується взаємозв'язок між величиною резервів і платоспроможністю страховика.

Тема 5. Розміщення страхових резервів.

Вивчаються принципи диверсифікації, надійності, ліквідності та прибутковості при розміщенні резервів. Розглядаються інструменти інвестування: депозити, цінні папери, нерухомість, корпоративні облігації, державні цінні папери. Аналізується нормативне регулювання розміщення резервів. Визначається оптимальна структура інвестиційного портфеля страхової компанії. Розглядається вплив ринкових ризиків на дохідність резервів.

Змістовний модуль 2.

Тема 6. Доходи та витрати страховика.

Доходи страховика поділяються на операційні (страхові премії) та неопераційні (інвестиційні доходи, інші надходження). Витрати — це виплати страхових сум, перестраховальні платежі, адміністративні витрати, комісії агентам. Аналізується співвідношення доходів і витрат у структурі фінансових результатів. Розглядаються фактори впливу на ефективність діяльності страховика. Визначаються шляхи оптимізації витрат для підвищення прибутковості.

Тема 7. Прибуток страховика, його формування та розподіл.

Прибуток страховика формується як різниця між доходами і витратами. Досліджуються види прибутку: балансовий, оподатковуваний, чистий. Розглядається механізм формування прибутку в різних видах страхування — ризиковому, накопичувальному, медичному. Аналізується порядок розподілу прибутку між резервними фондами, дивідендами, інвестиційними напрямками. Підкреслюється роль прибутку у забезпеченні розвитку страхової компанії.

Тема 8. Оподаткування страховиків.

Розглядаються особливості оподаткування страхової діяльності в Україні. Аналізується порядок сплати податку на прибуток, ПДВ, податку з доходів фізичних осіб, військового збору. Досліджуються податкові пільги для страховиків і умови їх застосування. Вивчається вплив податкової політики на фінансову стабільність страхової компанії. Порівнюються моделі оподаткування страхових компаній у ЄС.

Тема 9. Основи тарифних розрахунків.

Визначається економічна сутність страхового тарифу, його структура (нетто-ставка і навантаження). Розглядаються методи актуарних розрахунків для різних видів страхування. Аналізуються чинники, що впливають на розмір тарифу: ризик, витрати, доходність інвестицій, конкуренція. Розглядається процес узгодження тарифів із регулятором. Визначається роль тарифної політики у фінансовій стабільності страховика.

Тема 10. Оцінка фінансового стану страховика.

Фінансова оцінка передбачає аналіз ліквідності, платоспроможності, прибутковості, рентабельності та ділової активності. Використовуються коефіцієнти достатності власного капіталу, співвідношення резервів і зобов'язань, рівня перестраховування. Визначаються ключові фінансові індикатори згідно з вимогами Нацбанку України. Розглядаються методики стрес-тестування фінансової стійкості. Підкреслюється роль аудиту та рейтингових оцінок у підтриманні довіри до страхової компанії.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів страховика.	2	2
2	Тема 2. Фінансові ресурси страхових компаній.	2	2
3	Тема 3. Грошові надходження страховиків.	2	2
4	Тема 4. Страхові резерви, їх сутність, склад та порядок формування.	2	2
5	Тема 5. Розміщення страхових резервів.	2	2
6	Тема 6. Доходи та витрати страховика.	2	2
7	Тема 7. Прибуток страховика, його формування та розподіл.	2	2
8	Тема 8. Оподаткування страховиків.	2	2
9	Тема 9. Основи тарифних розрахунків.	2	2
10	Тема 10. Оцінка фінансового стану страховика.	2	4
Усього годин		20	6

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів страховика.	2	1
2	Тема 2. Фінансові ресурси страхових компаній.	2	1
3	Тема 3. Грошові надходження страховиків.	2	1
4	Тема 4. Страхові резерви, їх сутність, склад та порядок формування.	2	1
5	Тема 5. Розміщення страхових резервів.	2	1
6	Тема 6. Доходи та витрати страховика.	2	1
7	Тема 7. Прибуток страховика, його формування та розподіл.	2	1
8	Тема 8. Оподаткування страховиків.	2	1
9	Тема 9. Основи тарифних розрахунків.	2	1

10	Тема 10. Оцінка фінансового стану страховика.	4	1
Усього годин		22	10

9. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-

10. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Сутність та особливості організації фінансів страховика.	6	10
2	Тема 2. Фінансові ресурси страхових компаній.	8	10
3	Тема 3. Грошові надходження страховиків.	8	10
4	Тема 4. Страхові резерви, їх сутність, склад та порядок формування.	8	10
5	Тема 5. Розміщення страхових резервів.	8	10
6	Тема 6. Доходи та витрати страховика.	8	10
7	Тема 7. Прибуток страховика, його формування та розподіл.	8	10
8	Тема 8. Оподаткування страховиків.	8	10
9	Тема 9. Основи тарифних розрахунків.	8	12
10	Тема 10. Оцінка фінансового стану страховика.	8	12
Усього годин		78	104

11.Завдання для самостійної роботи

Основою самостійної роботи є поглиблене вивчення сутності фінансів страхових компаній як системи управління грошовими потоками, доходами, витратами та резервами страховика. Особлива увага приділяється розумінню структури фінансових ресурсів, механізмів їх формування та ролі у забезпеченні фінансової стабільності страховика. Аналізуються види страхових резервів, порядок їх розрахунку та напрями розміщення, що дозволяє оцінити ефективність інвестиційної політики страхових компаній.

Здобувач повинен дослідити реальні приклади фінансової діяльності вітчизняних та міжнародних страхових компаній, зокрема у сфері ризикового, медичного та накопичувального страхування. Необхідно порівняти підходи до формування прибутку, оцінки платоспроможності, інвестиційної політики та оподаткування страховиків у різних країнах.

У процесі роботи формується вміння аналізувати фінансову звітність страхових компаній, здійснювати планування доходів і витрат, оцінювати ризики, розраховувати резерви та визначати

рівень фінансової стійкості. Особлива увага приділяється використанню аналітичних інструментів для моніторингу ефективності фінансових рішень та розробці пропозицій щодо оптимізації структури капіталу страховика.

Здобувач має оволодіти навичками розробки фінансової політики страхової компанії, управління її резервами, формування прибуткової тарифної стратегії, а також оптимізації фінансових потоків із дотриманням вимог чинного законодавства. У фокусі дисципліни — комплексне управління фінансовими ресурсами страховика, що забезпечує платоспроможність, фінансову стійкість і підвищення конкурентоспроможності компанії на ринку фінансових послуг.

Самостійна робота здобувачів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диференційований залік)

1. Що являють собою фінанси страховика і які їх основні функції?
2. Які джерела формування фінансових ресурсів страхової компанії?
3. Які основні принципи фінансової стійкості страховика?
4. Яку роль відіграють страхові премії у фінансовій діяльності страховика?
5. Які основні джерела доходів страховика, крім страхових премій?
6. Які види страхових резервів створює страхова компанія?
7. Які методи розрахунку страхових резервів встановлює НБУ?
8. Що таке технічні резерви і для чого вони формуються?
9. Які принципи формування інвестиційного портфеля страховика?
10. Які фінансові інструменти дозволено використовувати для розміщення резервів?
11. Що входить до складу доходів страховика?
12. Які витрати характерні для страхової компанії?
13. Як визначається фінансовий результат страхової діяльності?
14. У чому полягає механізм формування прибутку страховика?
15. Як розподіляється прибуток страхової компанії?
16. Які основні податки сплачують страхові компанії?
17. Які пільги можуть застосовуватись у сфері страхування?
18. Як податкова політика впливає на фінансову стійкість страховика?
19. Яка структура страхового тарифу?
20. Як розраховується нетто-ставка страхового тарифу?
21. Які чинники впливають на рівень страхових тарифів?
22. Що таке актуарні розрахунки і для чого вони застосовуються?
23. Які показники використовуються для оцінки ліквідності страховика?
24. Як визначається платоспроможність страхової компанії?
25. Які фінансові коефіцієнти характеризують рентабельність страхової діяльності?
26. Які ризики впливають на фінансовий стан страховика?
27. Як здійснюється контроль і аудит фінансової діяльності страховика?
28. Яка роль перестрахування у фінансовій стабільності страхової компанії?
29. Як міжнародний досвід впливає на регулювання страхового ринку України?
30. Які сучасні тенденції розвитку фінансів страхових компаній в Україні?

13. Методи навчання

Методи навчання на практичних заняттях: практичний метод (метод візуалізації (презентація, графічна та таблична ілюстрація, метод демонстрацій та інші); дослідницький метод, пошуковий метод (робота з навчально-методичною літературою: рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веборієнтовані

тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо); метод проблемного виконання, репродуктивний метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Фінанси страхових організацій» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: усного та письмового опитування, доповідей, тестування, вирішення завдань, написання рефератів, виконання індивідуальних завдань тощо.
- для підсумкового контролю у вигляді диференційований залік у формі усної або письмової відповіді (теоретичні питання, вирішення практичних завдань, тощо).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення диференційованого заліку.

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Фінанси страхових організацій» є підсумковий контроль – диференційований залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Для оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються контрольні заходи у формі поточного та підсумкового контролю знань у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Поточний контроль

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни. Оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти для дисципліни «Фінанси страхових організацій» відбувається за такими рекомендованими балами:

Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Кількість балів
Аудиторна робота	
Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач тощо	1-5
Тестування	1-5
Практичний кейс тощо	1-10
Інші види аудиторної роботи*	
Самостійна робота	
Реферат, есе тощо	1-10
Інші види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо); написання наукової статті, участь у конкурсах студентських робіт тощо)	1-10
Інші види самостійної роботи*	
Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумковий контроль

Максимальна кількість балів за диференційованій залік з початкової дисципліни «Фінанси страхових організацій» складає **40 балів**.

Для визначення ступеня засвоєння навчальної дисципліни та контрольного оцінювання знань здобувачів вищої освіти за підсумковим контролем застосовуються критерії у відповідності до «Положення про оцінювання знань здобувачів вищої освіти».

Підсумкова оцінка переводиться у національну систему оцінювання і шкалу ECTS згідно таблиці:

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для екзамену курсової роботи (проекту), практики	для заліку (диференційованого заліку)
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота – 60 балів										Підсумковий контроль	Сума	
Поточний контроль – 50 балів												
Модуль 1					Модуль 2					Самостійна робота		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Фінанси страхових організацій» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;

- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Основна

1. Бігдаш В.Д. (2018) Сучасні тенденції розвитку страхового ринку України // Наукові праці МАУП/ / редкол.: М.Н.Курко (голов. ред.) [та ін.].- К.МАУП, 2001. вип.1 (36). – К.: ДП «Видавничий дім «Персонал», 2018.– 13с.
2. Бігдаш В. Д. (2023) Напрями розвитку менеджменту вітчизняних страхових компаній в умовах адаптації до нових вимог страхового законодавства//Проблеми модернізації України: [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: МАУП, 2023— Вип. 15. С.66-70
3. Skakovska, S. S., & Shyrko, B. F. (2021). Критерії організації фінансів страхових компаній. *Bulletin National University of Water and Environmental Engineering*, 4(96), 316-327.
4. Прокопчук О. Т., Цимбалюк Ю. А., Мельник, К. М. (2021). Інвестиційна діяльність страхових організацій в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*, (16), 5-12
5. Ситник Н., Тишковець, М. (2022). Фінансово-економічна безпека страхової компанії та її забезпечення. *Економіка та суспільство*, (38).
6. Хрущ Н. А. (2020) Фінанси страхових організацій : навч. посіб. / Н. А. Хрущ, К. Л. Ларіонова, Л. О. Матвійчук. — Хмельницький: ХНУ. — 274 с. URI <https://elar.khmnmu.edu.ua/handle/123456789/13304>

Допоміжна

1. Rud, I., & Grigorenko, T. (2023). Використання та формування фінансових результатів у страхових компаніях України. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*, 2(4), 38-45.
2. Прокопчук, О. Т., Цимбалюк, Ю. А., & Мельник, К. М. (2021). Інвестиційна діяльність страхових організацій в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*, (16), 5-12.
3. Ситник, Н., & Тишковець, М. (2022). Фінансово-економічна безпека страхової компанії та її забезпечення. *Економіка та суспільство*, (38).
4. Матвійчук, В. І., & Хамула, А. В. (2020). Оцінка та забезпечення надійності міжнародних страхових організацій на фінансовому ринку України. *Економіка і організація управління*, (4 (40)), 107-119.
5. Глухова, В., & Крот, Л. (2023). Управління ризиками діяльності страхових компаній в контексті фінансової безпеки. *Економіка та суспільство*, (54).
6. Мельничук, І., & Ляшук, О. (2022). Механізм управління фінансовою стійкістю страхової компанії: теоретичний аспект. *Економіка та суспільство*, (44).
7. Левковець, Н. П., & Гуцалюк, О. І. (2021). Особливості функціонування та аналіз діяльності страхових організацій України. *Міжнародний науковий журнал Інтернаука*, (11), 35-40.

Інтернет ресурси

1. <https://www.oecd.org/finance/insurance/> - OECD – Insurance and Private Pensions — Аналітика щодо світових трендів страхування, стійкості сектору, політики Solvency II.
2. <https://www.iaisweb.org> - International Association of Insurance Supervisors (IAIS) —
3. Глобальні стандарти нагляду за страховим ринком, аналітичні звіти та навчальні матеріали.
4. <https://www.eiopa.europa.eu> - European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) — Регламент ЄС у сфері страхування, стандарти фінансової звітності та оцінки ризиків.
5. <https://www.worldbank.org> - World Bank – Insurance Sector Development — Звіти та дослідження щодо розвитку страхового ринку в країнах, що розвиваються.
6. <https://www.imf.org> - IMF – Financial Stability Reports — Аналітика макрофінансових ризиків, включно зі страховим сектором